

huruvida vi handlar på ett sätt som är gott eller inte. Det handlar alltså inte om att vi ska försöka se det "goda livets" innebörd utifrån en enkel regeletisk synvinkel, eller utifrån en individuell nyttomaximeringskalkyl, utan att vi ska fundera över om vår livshållning som helhet är god.

Denna moraliska distinktion återfinns även hos andra filosofer, bland annat den romerske filosofen Seneca. Frågan om ett gott liv gick för Seneca betydligt djupare än att handla om rikedomar. Det krävdes även att människan levde ut sin fulla mänskliga potential genom att ta del i samhället och att försöka vara en god människa. Detta, säger Seneca, är viktigare än att till exempel bli rik, uppnå politisk framgång eller att uppnå andra värdefulla mål i sitt liv. En människa blir med andra ord inte lycklig enbart av att uppfylla mål som har med en själv att göra, lyckan är även socialt betingad. I likhet med Aristoteles gör Seneca en åtskillnad mellan det som är värdefullt i livet, såsom hälsa eller välstånd, och det som är gott. Till skillnad från Aristoteles, menar dock Seneca att det är enbart dygden, det vill säga huruvida vi försöker göra gott eller inte, som kan göra människan lycklig.

Ytterligare ett exempel på hur godheten framställs som en genomgripande dygd och norm för hur vi människor ska leva finner vi i Bibeln, och speciellt Nya testamentet. Jesu bergspredikan i Matteusevangeliet, och speciellt den berömda frasen, "Allt vad ni vill att människorna ska göra för er, det ska ni också göra för dem", har kommit att ses som något av en central ledstjärna inom den kristna etiken. Denna devis har vanligen tolkats som att människan har en skyldighet att ta hand och värna om sina medmänniskor, naturen och miljön. Men den kan även ges en annan betydelse och det är att människan genom att visa kärlek, barmhärtighet, omtanke och respekt till sina medmänniskor uppfyller sitt ansvar för att vårda Guds verk på jorden. Genom att leva som en god människa verkar individen inte bara för kollektivets (medmänniskornas) bästa, utan på detta sätt blir individen även en del av Guds rike.

Intressant nog återfinns dessa tankar i viss mån även hos moderna tänkare som Amartya Sen och hans kapabilitetsteori (Sen 1985; 2002). Denna teori kan sägas vara en modern teori om mänskligt välbefinnande som tar avstamp i begreppet kapabilitet. Med kapabilitet avser Sen inte bara vad människor klarar av att göra, utan även hur stor frihet de har att välja och att leva de liv som de värdesätter – och har skäl att värdesätta. Den sistnämnda biten, det som vi har skäl att värdesätta, handlar inte bara om vad som är